

Professor, Dr. phil. E. Rostrup.

Født den 28. Januar 1831. — Død den 16. Januar 1907.

Af *H. Hertel*.

Stor og repræsentativ var den Sørgekare, der Tirsdagen den 22. Januar samledes om Professor Rostrups Baare. Videnskaben, Land-, Skov- og Havebruget vare fyldigt repræsenterede Side om Side med Landbrugsministeriet, Landbohøjskolen og de Institutioner og Selskaber, den afdøde havde staaet i Forbindelse med. En talrig Vennekare fyldte Kirken, og et Væld af friske Blomster, sendte fra Ind- og Udland, dækkede Kiste og Kirkegulv og bragte en sidste Hilsen fra den Planteverden, han havde elsket saa højt. Der laa i denne store og hjertelige Deltagelse et synligt Vidnesbyrd om, hvor agtet og afholdt den afdøde Hædersmand havde været.

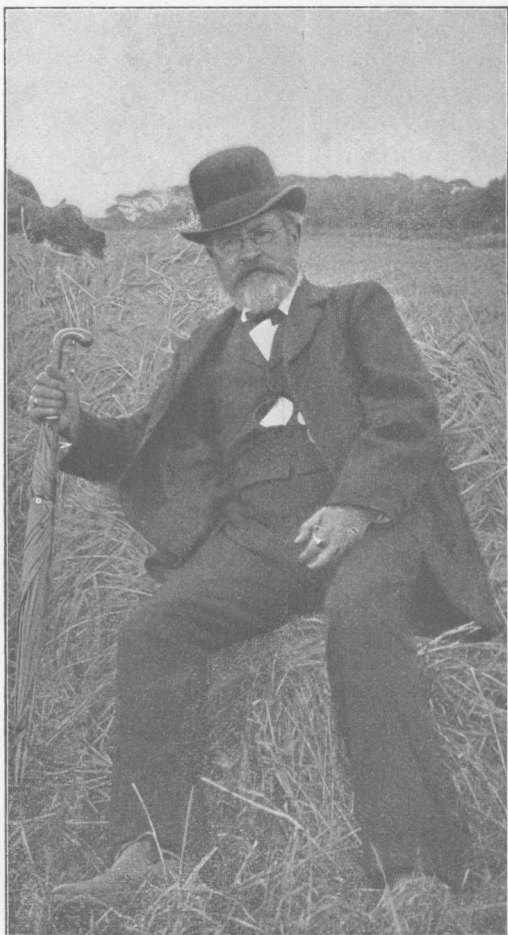
Frederik Emil Georg Rostrup hørte til en gammel og livskraftig lollandsk Slægt. Han fødtes paa Stensgaard paa Lolland og var en Søn af Godsinspektør ved Juellinge, Kammerraad Georg Jesper Rostrup. Allerede i Barneaarene fik han Kærlighed til Naturen, han strejfede om i den frodige Egn, og alt her forberedte og begyndte han den Virksomhed, der senere skulde blive Landbruget til saa megen Nytte og ham selv til saa stor Ære. Efter

i nogle Aar at have arbejdet paa Faderens Kontor tog Emil Rostrup 1850 Præliminæreksamen og 1857 Eksamen i anvendt Naturvidenskab, hvorefter han i Aarene 1858 til 1883 var Lærer i Naturvidenskab og Mathematik ved Skaarup Seminarium i Svendborg Amt.

Aaret efter Ansættelsen ved Skaarup udgav Rostrup sit første videnskabelige Arbejde: »Beskrivelse af Galle-mosen paa Lolland«, der 1860 fulgtes af »Om Vegetationen i den udtørrede Lersø ved Kjøbenhavn«. Samme Aar begyndte han det Studium af de parasitiske Svampe, der skulde blive hans videnskabelige Hovedvirksomhed, og der førte ham ind paa Plantepathologien og den konsultatoriske Gerning i Plantesygdomme. August og September Maaneder 1860 udmærkede sig ved usædvanlig Regnmængde, Efteraaret blev paafaldende rigt paa Svampe, og Rostrup benyttede den gunstige Lejlighed til at sætte sig nærmere ind i denne Plantegruppe.

Han ejede sjældne Betingelser for at trænge ind i Naturens Forhold, og det er træffende sagt om ham, at han er bleven lærd i Naturen. Hvad Italien er for nogle og hvad Norge er for andre, var det danske Bondeland for Rostrup, det forjættede Land, der ejede hans Ungdoms og Manddoms Kærlighed. Han var fra Dreng-aarene af vant til at færdes ude i Naturen, og som faa andre var han fortrolig med den. Vort Land har han gennemstrefjet paa Kryds og tværs, og han ejede en intuitiv Evne til paa sin Vej at opdage, hvad der var af Interesse for ham, et medfødt skarpt og i Tidernes Løb yderligere skærpet Blik for Naturen og dens Rørelser, dem en stærk Hukommelse trofast bevarede til senere Brug.

Rostrups Studier i den levende Natur gav sig hurtigt Udslag i en frodig og frugtbringende litterær Virksomhed. Saa tidligt som 1860 udgav han sin fortræffelige populære »Vejledning i den danske Flora«, af hvilken 10. Op-lag udkom i Fjor, 1865 udsendte han »Afbildning og Beskrivelse af de vigtigste Fodergræsser«, Aaret efter »Dyrkningsforsøg med Sclerotier« og 1871 »Om Sygdomme

E. Rastris

hos de i Marken dyrkede Planter samt Midler til at forebygge samme. I 1867 tilkendte Universitetet og i 1873 Videnskabernes Selskab ham Belønninger for botaniske Prisopgaver, og han blev en søgt og skattet Medarbejder ved Land- og Skovbrugets Tidsskrifter og ved Landbrugsordbogen.

I Aaret 1883 kaldtes Rostrup til den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, hvor der blev oprettet en personel Docentplads for ham i Plantepathologi; 1893 blev han Lektor ved Skolen og 1902 fik han Professortitlen. Han grundlagde her en videnskabelig Undervisning i Planternes Sygdomslære og skabte Skolens baade herhjemme og i Udlandet bekendte plantepathologiske Samling. Ved Siden af Lærergerningen røgtede Rostrup en omfattende konsultatorisk Virksomhed — 1884 var han udnævnt til Statskonsulent i Plantepathologi —, og hans Meninger og Raad ere i Aarenes Løb indhentede af utallige Landmænd, Skov- og Havebrugere. Og han fortsatte sin videnskabelige Forfattervirksomhed, han skrev til Tidsskrifter og Fagblade — man henvendte sig aldrig forgæves til Rostrup med Anmodning om en oplysende Artikel —, han var en af »Landmandsbogen«s Medarbejdere, han udarbejdede i 1893 paa Landhusholdningsselskabets Opfordring et Skrift om »Sygdomme hos Landbrugsplanter foraarsagede af Snyltesvampe«, der udkom i Rækken af Selskabets »Landboskrifter« (2. Udgave 1903), og 71 Aar gammel udgav han endelig (1902) sit Hovedværk, den 640 Sider store »Plantepathologi: Haandbog i Læren om Plantesygdomme for Landbrugere, Havebrugere og Skovbrugere«. Dette Værk, det første af sin Slags i Danmark, er som Haandbog af stor Værdi. De utallige Undersøgelser, paa hvilke det er opbygget, ere for en stor Del Rostrups egne, og ved sit stærkt personlige Præg bliver denne Bog som et Slags litterært Monument over en skarpsindig og samvittighedsfuld, en lærd og (frem for noget andet) en dansk Naturforsker, der har haft den sjældne Lykke at blive en Banebryder paa sit Omraade.

De mange Mennesker, som Livets vekslende Spil bragte i nøjere Forbindelse med Rostrup, kom til at skatte hans rent menneskelige Egenskaber. Allerede Adam af Bremen havde Blikket aabent for, at Følelsens Beherskelse er et væsentlig dansk Karaktertræk, men hos de fleste støder denne Beherskelse nær op til en anden typisk dansk Egenskab: den flegmatiske Ro. Rostrup ejede det første, men savnede det andet Karaktertræk. Der var over hans Person og Optræden som over hans videnskabelige Gerning en rolig og sikker Beherskelse, men bag denne laa der et rastløst og myreflittigt Granskerarbejde. Ogsaa andre af den danske Nationalkarakters typiske Egenskaber fandtes hos ham: en sund og ligelig Grundstemning, Velvilje og Forekommenhed. Han ejede et lyst Blik paa Livet og en lun Humor. Maaske vil den, der kun ejede et overfladisk Kendskab til Rostrup, undres over, at Humor kan blive sat i Forbindelse med det noget tørre, mutte og knappe, der kunde være paa Overfladen af hans Væsen. Han var imidlertid en Mand, hvis Tale ofte fik en Islæt af munter Skemt, og der satte megen Pris paa en saadan. Han ejede ikke Flidens *negative* Mærke: Mangel paa Tid; han havde tværtimod Tid til alt, til Lærervirksomheden og den videnskabelige Syssel, til at besvare Henvendelser og Forespørgsler, til Selskabelighed o. s. v. samt til det administrative Arbejde, som hans mange Hverv efterhaanden lagde paa ham.

Thi Professor Rostrup var i Aarenes Løb bleven en meget benyttet Mand. Allerede i 1879 blev han Sekretær i »Forening til Kulturplanternes Forbedring«, hvis Tidsskrift »Om Landbrugets Kulturplanter« han redigerede. 1895 overtog han Redaktionen af »Tidsskrift for Landbrugets Planteavl«, som han ledede til sin Død. Han blev Medlem af Tilsynsraadet for »Dansk Frøkontrol« (1882) og senere (indtil 1891) Formand i Frøkontrolkommissionen, Formand i det kgl. danske Haveselskab (1894) og senere (indtil 1903) Præsident i de samvirkende danske Haveselskaber, Medlem af Landhusholdnings-

skabets Bestyrelsesraad (1890), Formand i Botanisk Forening (1893) o. s. v. Her i Landhusholdningsselskabets Tidsskrift skal der mindes om, at Professor Rostrup er den, der i den sidste Snest Aar har holdt de fleste Foredrag i Selskabet. Aaret efter hans Udnævnelse til Docent ved Landbohøjskolen begyndte han nemlig at give de aarlige Beretninger om det forløbne Aars Plantesygdomme, som han fortsatte med til det sidste: i de 23 Aar fra 1884—1906 har han ialt holdt 20 Foredrag i Selskabet.

Selvfølgelig fik Professor Rostrup officiel Anerkendelse for sin fortjenstfulde Virksomhed. Han var dekoreret med den danske og svenske Ridderorden, var Dannebrogsmænd og Kommandør af Sct. Olavs Ordenen; Videnskabernes Selskab optog ham i 1882 som Medlem, og 1894 blev han Dr. phil. *honoris causa* ved Københavns Universitet. Af forskellige udenlandske Selskaber var han Æresmedlem.

Sikkert har Professor Rostrup sat Pris paa den Ære og Anseelse, der saaledes fulgte hans Skib i Kølvandet. Større Pris har han vel sat paa den personlige Sympathi, der mødte ham fra saa mange Sider, men den største sikkert paa sin egen Bevidsthed om at have udrettet et nyttigt Dagværk. Dette er nu brat afsluttet paa en Tid, da Plantepathologien har faaet en Betydning for Jordens Dyrkere som aldrig før, nu da Indførelsen af ny Plantesorter, fortsat Forædling af de ældre, den mere intensive Dyrkning o. s. v. forøge de Farer, der true Kulturplanterne. Og staa end unge og dygtige Kræfter rede til at tage Kampen op mod disse Farer, vil dog Savnet af den gamle og kyndige Mester føles dybt og længe.